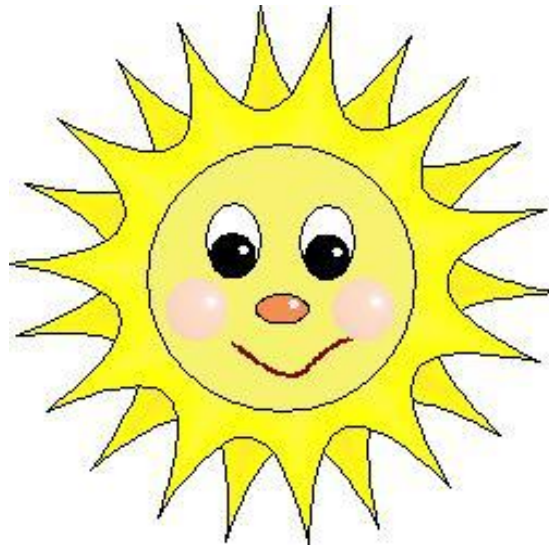

Centrum voľného času

pri Spojenej škole
Brezová 1, 905 01 Senica

Výchovný program

Slniečko

Výchovný program centra voľného času

**Forma výchovy a
vzdelávania:**

Poldenná

Vyučovací jazyk:

Slovenský

Druh školského zariadenia:

Štátne

Predkladateľ

Názov školy:

Spojená škola, Brezová 1, Senica

IČO:

00 181 935

Riaditeľ školy:

Mgr. Katarína Kaňová

Koordinátor :

Mgr. Lívia Stanková

Kontakt:

**tel. a fax: 034 6513310
034 6514791**

e-mail: spojenaskolasenica@gmail.com

web: spojenaskolasenica.edulife.sk

Zriaďovateľ :

**Regionálny úrad školskej správy v Trnave
Vajanského 615/2
917 01 TRNAVA**

Dátum platnosti od:

01.09. 2023

Podpis riaditeľa :

1. Všeobecná charakteristika

VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Spojená škola, Brezová 1, Senica bola do siete škôl zaradená 1. 1. 2006 zriaďovacou listinou č. 206/00117. Jej zriaďovateľom je Regionálny úrad školskej správy v Trnave. Spojená škola s organizačnými zložkami „Špeciálna základná škola s materskou školou internátna“, „Praktická škola internátna“ a „Základná škola pri zdravotníckom zariadení, Smrdáky1, Smrdáky“ je samostatnou rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou.

Špeciálna základná škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s rôznym stupňom mentálneho postihnutia v troch variantoch. V A variante sa vzdelávajú žiaci s ľahkým mentálnym postihnutím, v B variante so stredným mentálnym postihnutím, v C variante žiaci s ťažkým a hlbokým mentálnym postihnutím, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálnych vzdelávacích programov. Ďalej ju navštevujú žiaci s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím, žiaci s autizmom a inými pervazívnymi vývinovými poruchami. Praktickú školu navštevujú žiaci, ktorí ukončili vzdelávanie hlavne v B a C variante našej školy a okolitých SZŠ.

Súčasťou Spojenej školy je:

- **Školský internát**

- zabezpečuje výchovu mimo vyučovania a prípravu na vyučovanie žiakom, ktorí sú v týždennej starostlivosti.

- **Školský klub detí**

- zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu činnosť v mimovyučovacom čase.

- **Centrum voľného času**

- vykonáva výchovno-vzdelávaciu činnosť v záujmových útvaroch.

- **Jedáleň**

Spojená škola je umiestnená v účelovej budove, ktorá má dve časti, školskú a internátnu. Budovu školy tvoria dva jednoposchodové trakty spojené chodbou, v ktorej sú umiestnené kancelárie. Prvý trakt je ukončený budovou, v ktorej je telocvičňa.

Na vstupnú časť nadväzuje chodba, ktorá spája školu s budovou internátu. V tejto časti sú tiež priestory špeciálnej materskej školy, jedálne a kuchyne.

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

Centrum voľného času je školské zariadenie, ktoré je organizačnou súčasťou Spojenej školy. Zameraním nášho CVČ je vytvárať podmienky pre spoločensky žiaduce naplnenie voľného času žiakov, formovať u nich návyky racionálneho využitia voľného času. CVČ zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu činnosť a aktívny oddych žiakov v ich voľnom čase formou pravidelnej činnosti v rámci záujmových útvarov a účasťou na príležitostných aktivitách. Výchovno-vzdelávaciu činnosť vo voľnom čase umocňuje individuálny rozvoj osobnosti žiaka. Podporuje vytváranie vzťahu k užitočnému tráveniu voľného času a aktívnemu oddychu. Učí ho úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národnostným hodnotám a tradíciám.

Činnosť záujmových útvarov je zameraná na oblasti: vzdelávacia, spoločenská a personalizačná.

Na realizáciu výchovného programu v centre voľného času má škola veľmi dobré priestorové podmienky. Na športové aktivity sa využíva telocvičňa, posilňovňa, vonkajšie multifunkčné ihrisko. Ďalšie záujmové útvary využívajú počítačovú učebňu. Na popoludňajšiu činnosť je k dispozícii aj žiacka kuchynka a školská knižnica vybavená bohatým knižničným fondom, relaxačná miestnosť, snoezelen, učebňa environmentálnej výchovy, arteterapeutická učebňa, školský dvor, školská záhrada.

CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV

Špeciálnu základnú školu s materskou školou internátnu navštevujú žiaci s rôznym stupňom mentálneho postihnutia a MP v kombinácii s iným druhom postihnutia, najmä z okresu Senica. Keďže súčasťou školy je internát, je možné poskytnúť ubytovanie žiakom, ktorí nemôžu vzhľadom na veľkú vzdialenosť cestovať denne, alebo im zdravotné postihnutie takéto cestovanie neumožňuje.

Žiaci sú zaradovaní a vzdelávaní v jednotlivých variantoch vzhľadom na stupeň postihnutia. Žiaci s autizmom s mentálnym postihnutím sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov. Praktickú školu navštevujú žiaci, ktorí ukončili vzdelávanie hlavne v B a C variante našej školy a okolitých ŠZŠ.

2. Ciele a poslanie výchovy

Poslaním centra voľného času je aktívne ovplyvňovať deti a mládež v čase ich detstva, dospievania a rannej dospelosti a to najmä v oblasti ich charakterových vlastností/postojov, praktických zručností a informácií; prostredníctvom aktivít pôsobiť preventívne proti sociálnopatologickým javom a viesť deti a mládež ku kvalitnému a aktívnemu využitiu voľného času pri rešpektovaní detských práv a v úzkej spolupráci s rodinou, školou a širšou komunitou (obce, mesta), kde žijú.

Výchova v centre voľného času je založená na princípoch:

- vyváženého rozvoja všetkých stránok osobnosti žiaka
- rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením individuálnych potrieb jednotlivca
- rovnocennosti a neoddeliteľnosti výchovy a vzdelávania vo výchovno-vzdelávacom procese
- zákazu všetkých foriem diskriminácie a segregácie
- celoživotného vzdelávania
- zdokonaľovania procesu výchovy a vzdelávania podľa výsledkov dosiahnutých v oblasti vedy, výskumu, vývoja
- prípravy na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášateľnosti
- integrácie výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky do európskeho vzdelávacieho priestoru so zreteľom na vlastné skúsenosti a tradície
- posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu so zameraním na rozvoj citov a emócií, motivácie a záujmov, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu, na mravné hodnoty a tvorivosť
- zákazu poskytovania alebo sprístupňovania informácií alebo zneužívania informačných prostriedkov
- zákazu používania všetkých foriem telesných trestov a sankcií vo výchove a vzdelávaní.

Základným **cieľom** výchovy v centre voľného času je prispievať k formovaniu a rozvoju celistvej osobnosti (fyzickej, psychickej a sociálnej stránky) detí a mládeže. V centre voľného času ide o cieľavedomé, zámerné pôsobenie na deti a mládež v ich voľnom čase

prostredníctvom vytvárania podmienok a zaujímavých príležitostí, možností a ponúk na hodnotné a zmysluplné využívanie voľného času v prospech sebavyjadrenia, sebarealizácie a rozvoja osobnosti vychádzajúc z individuálnych predpokladov a potrieb každého jednotlivca.

Konkrétne výchovné ciele sú vytyčované s prihliadnutím na vekové a zdravotné osobitosti mentálne postihnutých detí.

Ciele výchovy v centre voľného času sú:

- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech
- viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať a celoživotne sa vzdelávať
- podporovať rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúcej zo zásad humanizmu, tolerance, demokracie a vlastenectva
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie, životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty
- pomáhať žiakom poznávať a rozvíjať vlastné schopnosti v súlade s ich reálnymi možnosťami
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké, psychomotorické schopnosti, rozvíjať fantáziu a kreativitu
- všestranne rozvíjať základné pohybové schopnosti a výchovu kladných morálnych a vôľových vlastností
- naučiť žiakov vhodne odpočívať, relaxovať a regenerovať svoje sily, poskytnúť im dostatok námetov pre zmysluplné využívanie voľného času
- motivovať žiaka k lepším výkonom, samostatnosti a podporiť sebavedomie žiaka cestou skúseností z verejných vystúpení a zo súťaží
- podporovať pozitívny vzťah k pravidelnému športovaniu a formovať zdravý životný štýl
- posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám nášho regiónu a štátu

3. Formy výchovy a vzdelávania

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania v centre voľného času je skupinová výchovno-vzdelávacia záujmová alebo oddychová aktivita v záujmovom útvare. Formy výchovy a vzdelávania v centre voľného času je denná. Uskutočňuje sa na základe prejavovania záujmu spravidla popoludní, pravidelnými činnosťami v záujmových útvaroch a jednorazovými podujatiami.

Pedagogickí zamestnanci uplatňujú predovšetkým aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce, spolupracujú s rodinou žiakov. Pri organizácii súťaží, tvorivých dielní, kultúrnych podujatí a športových akcií spolupracujú s občianskym združením Vzdelanie pre všetkých, ostatnými pedagogickými zamestnancami školy a iných inštitúcií.

4. Kompetencie žiaka centra voľného času

Výchovno-vzdelávacia činnosť vo voľnom čase umožňuje individuálny rozvoj osobnosti žiaka. Podporuje vytváranie jeho vzťahu k užitočnému tráveniu voľného času, aktívnemu oddychu, rozvoju svojho talentu a celoživotnému vzdelávaniu. Učí ho úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášateľnosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu a ako aj iným kultúram a národom.

Kompetencie sa prostredníctvom výchovno-vzdelávacieho procesu rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických výchovných oblastiach. Žiak si ich rozvíja účasťou na záujmovej a oddychovej činnosti.

Kľúčové kompetencie predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu žiaka v CVČ. Žiak CVČ má osvojené tieto kľúčové kompetencie na úrovni zodpovedajúcej jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke trvania jeho pobytu v CVČ.

Vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie
- zúčastňuje sa rôznorodých súťaží
- prejavuje záujem o nové informácie

Komunikačné kompetencie

- zrozumiteľne vyjadruje a obhajuje svoj názor

- vypočuje si opačný názor
- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT
- prijíma spätnú väzbu

Sociálne kompetencie

- vlastným postupom rieši jednoduché konflikty
- pomenuje svoje potreby
- presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti
- efektívne spolupracuje v skupine, uvedomuje si potreby ostatných žiakov

Pracovné kompetencie

- prejavuje samostatnosť pri plnení vytýčených úloh
- dokončí prácu, kultivuje svoju vytrvalosť
- plní si svoje povinnosti
- plánuje a hodnotí svoje činnosti
- prijíma nové informácie a poznatky
- rozvíja svoje manuálne zručnosti

Občianske kompetencie

- uvedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb
- uvedomuje si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie
- je otvorený primeranému participovaniu na živote v záujmovom útvare a v CVČ
- prejavuje úctu k rodičom a k starším osobám

Kultúrne kompetencie

- pozná kultúrne pamätihodnosti regiónu
- rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie
- rešpektuje iné kultúry a zvyky
- prijíma kultúrne podnety
- kultivuje svoj talent
- je otvorený spolupráci na kultúrnych podujatiach v záujmovom útvare a v CVČ
- ovláda základy kultúrneho správania

5. Výchovný jazyk

Výchovným jazykom v centre voľného času je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

6. Tematické oblasti výchovy

Centrum voľného času dopĺňa pôsobenie školy, rodiny a širšieho prostredia komunity, kde dieťa a mladý človek pôsobí. Vzhľadom na vekové rozpätie detí, mládeže a návštevníkov centier voľného času ako aj iné osoby sa činnosť centier voľného času orientuje na rozširovanie informácií a vedomostí a ich praktickú aplikáciu v praxi (enkulturačná oblasť), na praktické zručnosti súvisiace so socializáciou podľa stupňa vývoja/veku (spoločenská oblasť) a na vytváranie a upevňovanie charakterových vlastností a osobných postojov (oblasť personalizačná).

Tieto oblasti výchovy nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych centrách voľného času sa prihliada na ich vzájomné prepájanie, prelínanie a posilňovanie ich vzájomných dopadov na intrapersonálny a interpersonálny rozvoj detí a mladých ľudí v závislosti od ich zrelosti, potrieb a očakávaní.

Ciele a obsah výchovy a vzdelávania v centre voľného času sa vymedzuje v nasledujúcich tematických oblastiach výchovy:

1. **Oblasť vzdelávacia** (enkulturačná/kultivujúca)
2. **Oblasť spoločenská** (socializačná)
3. **Oblasť personalizačná** (rozvoj charakteru)

6.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

6.1.1 Oblasť vzdelávacia (enkulturačná/kultivujúca)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je získavanie, rozširovanie a upevňovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti vedy, kultúry, športu v prepojení na vyučovacie predmety a tak prispievať k lepšej orientácii pri príprave na vstup do sveta práce, objavovaní a rozvíjaní talentu u detí a mladých ľudí.

	Ciele vzdelávacej (enkulturačnej/kultivujúcej) oblasti výchovy
1.	Upevňovať a rozširovať vedomosti a praktické zručnosti z oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí podľa záujmu, potrieb a očakávaní detí, mladých ľudí a iných osôb.
2.	Objavovať a rozvíjať nadanie/predispozície pre rôzne oblasti vedy a techniky, umenia, kultúry, športu a iných oblastí.
3.	Byť schopný rozpoznať svoje predpoklady a preferencie pre vstup do sveta práce

6.1.2 Spoločenská (socializačná) oblasť

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je rozvíjať kompetencie dôležité pre budovanie zdravých vzťahov jednotlivcov v rámci užšej komunity (rovesníci, priatelia) a vo vzťahu k širšej komunite (škola, sídlisko, mesto, región, štát).

	Ciele spoločenskej (socializačnej) oblasti výchovy
1.	Posilňovať komunikačné zručnosti (sebaprezentácia, argumentácia a pod.) a rozvíjať efektívnu a rešpektujúcu komunikáciu.
2.	Rozvíjať zručnosti kooperácie a spolupráce.
3.	Posilňovať citlivosť, toleranciu, solidaritu a rešpektujúce správania voči znevýhodneným alebo vylúčeným skupinám
4.	Získavať informácie a prejavovať zručnosti vedúce k posilneniu demokracie (škola, mesto, širšia komunita).
5.	Aplikovať princípy udržateľného rozvoja v praxi (príroda, spoločnosť a i.).
6.	Prejavovať ochotu a schopnosť osobne prispieť k riešeniu rôznych výziev v skupine, širšom okolí, spoločnosti a pod.

6.1.3 Personalizačná oblasť (rozvoj charakteru/rozvoj osobnosti)

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy je budovaniu charakteru mladého človeka najmä v oblasti postojov, ktoré sú zamerané na proaktívny prístup k životu, odolnosť, flexibilitu, kritické myslenie, schopnosti rozvíjať sa a byť tvorivý pri hľadaní riešení v rôznych oblastiach života.

	Ciele personalizačnej oblasti výchovy
1.	Posilňovať schopnosti usmerňovať/ovládať svoje emócie, myšlienky a správanie.
2.	Posilňovať schopnosť zvládať zmeny, neistotu a čeliť výzvam.
3.	Rozvíjať schopnosť učiť sa a chápať/oceňovať jej význam a prínos pre sebarozvoj a rozvoj ostatných.
4.	Rozvíjať schopnosť kritického posúdenia informácií pre nachádzanie inovatívnych riešení.

7 . Personálne zabezpečenie

Centrum voľného času riadi riaditeľ Spojenej školy, resp. zástupca riaditeľa školy. Výchovno-vzdelávaciu činnosť v centre vykonávajú pedagogickí zamestnanci Spojenej školy, externí pedagogickí zamestnanci. Pedagogickí zamestnanci spĺňajú pedagogickú a odbornú spôsobilosť.

8 . Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove

V celej školskej budove a v školskom areáli sú zabezpečené bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky. Pedagogickí zamestnanci sú školení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a proti požiarom pri podpísaní pracovnej zmluvy a potom pravidelne na dvojročných cyklických školeniach.

Triedni učitelia na prvých hodinách oboznámia žiakov s dodržiavaním bezpečnostných predpisov a s ochranou zdravia, čo potvrdia svojim podpisom v „Zázname o úvodnom oboznámení žiaka so školským poriadkom a všeobecnými zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia“. Každý žiak je povinný v centre dodržiavať všeobecné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia a rešpektovať usmernenia vedúcich záujmových útvarov na predchádzanie úrazom. V jednotlivých učebniach resp. v iných priestoroch na záujmovú činnosť sa žiaci riadia prevádzkovým poriadkom a pravidlami bezpečnosti. Žiaci sú priebežne poučovaní o bezpečnosti a ochrane zdravia na začiatku výchovnej činnosti a v priebehu pri činnostiach, kde je zvýšená možnosť ohrozenia zdravia a vzniku úrazu.

Hygiena výchovného procesu je zabezpečená správnym striedaním výchovnej činnosti a prestávok. Počas výchovnej činnosti i pri presunoch na miesta záujmovej činnosti je zabezpečený sústavný pedagogický dozor.

Škola vedie knihu úrazov žiakov a zamestnancov a pri ich vzniku dodržiava súčasne platnú legislatívu, ktorá ustanovuje zamestnávateľovi povinnosti, ktoré musí zabezpečiť pri vzniku pracovného úrazu alebo školského úrazu.

9. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov

Primárnym cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov v CVC je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov sú využívané metódy:

- a) slovné hodnotenie spĺňajúce výchovný efekt, pochvaly, pokarhania a pod.
- b) písomné hodnotenie na požiadanie rodiča
- c) kolektívne posedenie s cieľom rozboru výchovných aspektov v danom kolektíve žiakov.

Ciele hodnotenia:

- poskytnúť žiakovi spätnú väzbu pri získavaní požadovaných zručností a vedomostí a o tom, ako ich dokáže využiť
- informovať rodičov žiaka o práci, aktivite, napredovaní, výkonnosti a správaní žiaka
- motivovať žiakov k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu
- podporiť sebavedomie žiaka
- povzbudiť k ďalšej aktívnej činnosti.

Kontrola a hodnotenie prebieha priebežne a sústavne, čím sa zabezpečí nielen včasné riešenie vzniknutých problémov, ale najmä možnosť predchádzať im. Pochvalou usmerňovať deti na ceste k vytýčeným cieľom.

10. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Kontrolná činnosť riaditeľa a jeho zástupcu pomáha pri zabezpečovaní priaznivých materiálnych a sociálnych podmienok pre pedagógov a žiakov, pomáha zabezpečiť plynulý chod školského zariadenia.

Cieľom kontroly je získavanie objektívnych informácií o úrovni a výsledkoch práce zamestnancov a konzultačno-poradenská služba v záujme odstránenia nedostatkov.

V kontrolnej činnosti sa využíva najmä :

- pozorovanie
- hospitačná činnosť
- rozhovor s pedagógmi, žiakmi, rodičmi
- kontrola prípravy a úrovne dosiahnutých výsledkov na súťažiach a na verejných vystúpeniach
- kontrola pedagogickej dokumentácie.

11. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov budeme orientovať najmä na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacej činnosti a na moderné metódy neformálneho vzdelávania.

Budeme ho zabezpečovať:

- umožňovaním rozvoja zručností pedagógov potrebných pre rozšírenie ponuky záujmových útvarov
- podporovaním kreativity pedagogických zamestnancov.

Výchovný program s platnosťou od 01.09. 2023 bol prerokovaný a schválený
Pedagogickou radou dňa 28.08.2023.

Riaditeľka školy

Mgr. Katarína Kaňová

Výchovný program s platnosťou od 01.09. 2023 bol prerokovaný a schválený Radou školy.

Predseda rady školy

Mgr. Leona Režnáková